

การมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์และการยอมรับเทคโนโลยี
ของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดสุราษฎร์ธานี *

Electronic Participation and Technology Acceptance of
People for the Operation of Local Administrative
Organizations in Surat Thani Province

กาญจนา เผือกคง, อนันต์ ใจสมุทร, และ ไชยวัฒน์ เผือกคง
Kanjana Phuakkhong, Anak Chaisamut, and Chaiwat Phuakkhong
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Faculty of Science and Technology, Suratthani Rajabhat University
Corresponding Author, E-mail: chaiwat.ph@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) สำรวจสถานการณ์และระดับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชนต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 2) ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” โดยสำรวจสถานการณ์การมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกแบบและพัฒนาแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” ประเมินประสิทธิภาพแอปพลิเคชันและสนทนากลุ่มย่อยเพื่อสรุปปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชน 380 คน ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 31 แห่งของจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ได้คะแนนด้านธรรมาภิบาลจากการประเมินประสิทธิภาพขององค์กร

* ได้รับความเห็นชอบ: 22 มีนาคม 2568; แก้ไขบทความ: 12 พฤษภาคม 2568; ตอปรับตีพิมพ์: 12 พฤษภาคม 2568

ปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) น้อยกว่าร้อยละ 80 สุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยความน่าจะเป็นแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามสถานการณ์การมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) แอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” 3) แบบประเมินประสิทธิภาพของแอปพลิเคชัน และ 4) กระบวนการสนทนากลุ่มย่อย วิเคราะห์ผลข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเข้าใช้งาน เว็บไซต์ เฟซบุ๊กเพจ และไลน์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการเข้าถึงและรับรู้ข้อมูล (e-information) ในระดับปานกลาง ให้ความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ (e-consultation) และร่วมตัดสินใจ (e-Decision Making) ในระดับน้อย และการยอมรับเทคโนโลยีของประชาชนในการเข้ามีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” พบว่าแอปพลิเคชันมีประโยชน์ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้งานและใช้งานง่ายนั้นมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางเท่านั้นต่อความต้องการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์กับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์; การยอมรับเทคโนโลยี; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น; แอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม”

Abstract

This research aimed to 1) survey the current state and level of e-participation among residents in the operations of Local Administrative Organizations, and 2) investigate people's acceptance of technology in e-participation through dedicated applications. The study included an electronic participation examination in Local Administrative Organizations and the design and development of the "Participate" application. Additionally, it aimed to evaluate the application's effectiveness and conduct focus group discussions to identify problems and obstacles in promoting e-participation within these organizations. The research sample consisted of 380 residents from 31 Local Administrative

Organizations that scored below 80% in governance according to the Local Performance Assessment (LPA), selected through cluster random sampling. The research instruments included: 1) a questionnaire on electronic participation in Local Administrative Organizations, 2) the "Participate" application, 3) an application performance evaluation form, and 4) a structured focus group discussion process. Data analysis involved descriptive statistics and the Pearson correlation coefficient.

The findings revealed that the sample group used websites, Facebook pages, and Line accounts of Local Administrative Organizations at a moderate level. However, their levels of e-participation, access to e-information, involvement in providing opinions and suggestions (e-consultation) including decision-making (e-decision making) were notably low. The study also found that the public's acceptance of technology for electronic participation through the "Participate" application showed a moderate correlation with the application's usefulness and ease of use, indicating that applications that effectively meet user needs facilitate greater e-participation in local government operations.

Keywords: e-participation; technology acceptance; Local Administrative Organization; "Participate" application

1. บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น โดยได้รับอำนาจจากรัฐในการจัดบริการสาธารณะและดูแลประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นจึงมีความสำคัญยิ่ง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีความโปร่งใสและเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล, 2565)

การมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Participation) เป็นส่วนหนึ่งของการมีส่วนร่วมที่มีความสำคัญอย่างมากที่จะทำให้ภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมต่าง ๆ กับภาครัฐผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล การใช้สื่อสังคมออนไลน์และการใช้งานโมบายแอปพลิเคชันที่มีมากขึ้น ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้การมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นดัชนีชี้วัดการเป็นรัฐบาลดิจิทัลของประเทศนั้น ๆ การมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการให้บริการสาธารณะ (Medaglia, 2012) รวมถึงกระบวนการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจและการให้บริการของภาครัฐ (Blanc, 2020) การมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดความสำเร็จสำคัญของการพัฒนาารัฐบาลดิจิทัลในระดับสากลที่เป็นกลไกในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาลผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยองค์การสหประชาชาติกำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ไว้ทั้งหมด 3 ระดับ (United Nations, 2023) ได้แก่ ระดับที่ 1: e-Information เป็นการให้ข้อมูลแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ โดยผ่านทางเว็บไซต์ของภาครัฐ ซึ่งทางภาครัฐจะต้องจัดเตรียมในส่วนของการให้ข้อมูลทางด้านนโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ งบประมาณ การบริการ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชน ระดับที่ 2: e-Consultation เป็นการให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ซึ่งรัฐบาลจะต้องรับทราบข้อเสนอแนะและตอบสนองต่อประชาชนและยังเกี่ยวข้องกับการรายงานผลจากการเจรจากับประชาชนและประกาศผลให้ประชาชนทราบ โดยประชาชนสามารถใช้เครื่องมือออนไลน์ในการมีส่วนร่วม เช่น โพลสำรวจ ห้องสนทนา บล็อก เครือข่ายสังคมออนไลน์ กลุ่มข่าว และ เครื่องมือโต้ตอบอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และ ระดับที่ 3: e-Decision making เป็นการดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบายร่วมกัน ซึ่งรัฐบาลจะต้องแจ้งผลจากการตัดสินใจบนพื้นฐานของกระบวนการการให้คำปรึกษา ผลจากการสำรวจภาพรวมของประเทศไทยในปี 2565 มีดัชนีการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Participation index: EPI) อยู่ในลำดับที่ 18 ของโลก (สำนักงานพัฒนาารัฐบาลดิจิทัล, 2565)

การมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์จะประสบความสำเร็จนั้นเกี่ยวข้องกับสองด้าน ได้แก่ ด้านอุปสงค์ (demand side) จากภาคประชาชนที่มีความต้องการ มีความเต็มใจและตั้งใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงต้องมีความสามารถในการใช้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์และการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนอกจากนี้ยังมีด้านอุปทาน (supply side) ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเตรียมช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ สื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อนำเสนอข่าวสารและบริการให้กับภาคประชาชน ซึ่งการกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นประเด็นสำคัญมาก ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ และทำให้การมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น (Alarabiat, Soares, & Estevez, 2020)

การยอมรับและใช้งานเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น โดยแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) (Davis, 1989) กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีนั้นขึ้นอยู่กับความรู้ของผู้ใช้ว่าเทคโนโลยีนั้นใช้งานง่าย (Perceived Ease of Use: PEOU) และการรับรู้ประโยชน์ (Perceived Usefulness: PU) ในการใช้เทคโนโลยีนั้น ๆ ซึ่งทั้งการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน และการรับรู้ประโยชน์จะส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อการใช้งาน (Attitude toward Using) และส่งผลถึง ความตั้งใจในการใช้งาน (Behavioral Intention to Use) และการใช้งานจริง (Actual System Use) ซึ่งสถิติที่คนไทยใช้งานอินเทอร์เน็ตมากถึงร้อยละ 90.9 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2567) โดยใช้งานเฟซบุ๊ก ยูทูปและไลน์เป็นอันดับต้นๆ

ดังนั้น การศึกษารูปแบบการยอมรับเทคโนโลยีของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมผ่านแอปพลิเคชัน ‘มีส่วนร่วม’ จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อสะท้อนศักยภาพและข้อจำกัดของช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ในการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นในยุคดิจิทัล อันจะนำมาสู่การปรับปรุงการให้บริการและพัฒนาแอปพลิเคชันให้ตรงกับความต้องการของประชาชน ตลอดจนยังสามารถนำการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในระยะต่อไปภายภาคหน้า

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อสำรวจสถานการณ์และระดับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชนต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม”

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประชากรในการศึกษา คือ ประชาชนในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ที่ได้คะแนนด้านธรรมาภิบาลน้อยกว่าร้อยละ 80 มีทั้งหมด 70 แห่ง จากทั้งหมด 138 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2565) ทั้งหมด 427,723 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2565) กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน จากกลุ่มประชากร สุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความน่าจะเป็นแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ในพื้นที่ท้องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 31 แห่ง ครอบคลุม 18 อำเภอ (เลือกอำเภอละ 1-2 แห่ง ยกเว้นอำเภอเกาะสมุย) ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบล 20 แห่ง เทศบาลตำบล 11 แห่ง

3.2 เครื่องมือวิจัย

3.2.1 แบบสอบถามสถานการณ์การมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.2.2 แอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่าน ที่ทางคณะผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาขึ้นมาเพื่อทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.2.3 แบบประเมินประสิทธิภาพของแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” ประกอบด้วย การตรงตามความต้องการของผู้ใช้ (Functional Requirement) การทำงานได้ตามหน้าที่ (Function) การใช้งานของระบบ (Usability) และ ประสิทธิภาพและความปลอดภัย (Performance and Security)

3.2.4 การสนทนากลุ่มย่อยเพื่อสรุปปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านท้องถิ่นไทย 1 คน

นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ 1 คน ท้องถิ่นอำเภอ 11 คน ผู้บริหารหรือตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลุ่มตัวอย่างจาก 23 คน และคณະนักวิจัย 3 คน รวมทั้งสิ้น 39 คน

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ ได้แก่ 1) การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ 2) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้มาตรวัดแบบการประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert scale) ซึ่งเป็นข้อมูลในระดับอันดับ รวมถึงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้งานแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” ด้านการมีประโยชน์ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ และการใช้งานง่ายของแอปพลิเคชัน กับระดับความต้องการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) แปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตาม Cohen (1988) ดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.10-0.29 หมายถึง มีความสัมพันธ์น้อย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.30-0.49 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.50-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์มาก ทั้งนี้รวมถึงการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสนทนากลุ่มย่อย

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ผลการสำรวจสถานการณ์การและระดับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ช่องทางทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้มากที่สุดคือเฟซบุ๊กเพจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้งานร้อยละ 77.89 โดยส่วนมากใช้อาทิตย์ละครั้ง (ร้อยละ 37.37) ช่องทางที่รองลงมาคือเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้งานร้อยละ 72.9 และส่วนมากใช้อาทิตย์ละครั้ง (ร้อยละ 44.5) การใช้ช่องทางไลน์กลุ่มพบว่ามีเพียงร้อยละ 17.89 และส่วนมากใช้งานทุกวัน (ร้อยละ 10.26)

ตารางที่ 1 ผลการสำรวจสถานการณ์การมีส่วนร่วมทางเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระดับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับปฏิบัติในการใช้งานเว็บไซต์				
	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ระดับที่ 1: การเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (e-Information)					
เข้าถึงและรับรู้ถึงข่าวประกาศ ต่างๆ	261	68.68	3.44	1.09	มาก
เข้าถึงและรับรู้ข้อมูลด้านการบริหารบุคคล และนโยบาย	266	70.00	3.39	1.03	ปานกลาง
เข้าถึงและรับรู้บริการต่างๆ ที่จัดสรรให้	258	67.89	3.36	0.96	ปานกลาง
ภาพรวม			3.18	0.94	ปานกลาง
ระดับที่ 2: แสดงความคิดเห็น/ใช้บริการ/ร้องเรียน ร้องทุกข์ (e-Consultation)					
ติดตามและให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการต่างๆ	183	48.16	2.72	1.09	ปานกลาง
แสดงความคิดเห็น ผ่านเว็บไซต์	148	38.95	2.49	1.08	น้อย
ร้องทุกข์ ผ่านเว็บไซต์	91	23.95	2.21	1.11	น้อย
ภาพรวม			2.37	0.93	น้อย
ระดับที่ 3 ร่วมตัดสินใจ (e-Decision making)					
เคยเข้ารับฟังการประชุมออนไลน์ที่จัดขึ้นโดย อปท.	114	30.00	2.34	1.13	น้อย
เคยร่วมประชาพิจารณ์ ผ่านเว็บไซต์ อปท.	89	23.42	2.21	0.97	น้อย
ภาพรวม			2.20	1.00	น้อย
ภาพรวมทั้งหมดของการมีส่วนร่วมผ่านเว็บไซต์			2.89	0.86	ปานกลาง

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างใช้งานเว็บไซต์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่านั้น ($\bar{x} = 2.89$, $SD=0.86$) เมื่อพิจารณาตามระดับของการมีส่วนร่วมพบว่า การเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.18$, $SD=0.94$) รองลงมาเป็นการแสดงความคิดเห็น/ใช้บริการ/ร้องเรียน ร้องทุกข์ แฉงเบาแฉการทุจริต อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.37$, $SD=0.93$) และการร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.20$, $SD=1.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการสำรวจสถานการณ์การมีส่วนร่วมทางเฟซบุ๊กเพจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระดับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ทางเฟซบุ๊กเพจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับปฏิบัติในการใช้เฟซบุ๊กเพจ				
	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ระดับที่ 1: การเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสาร					
ติดตาม (follow) เพจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	275	72.37	3.53	1.18	มาก
เคยเข้าถึงและรับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารทั่วไป และกิจกรรมที่กำลังดำเนินการต่างๆ ของผ่านเพจ	286	75.26	3.43	1.14	มาก
เคยกดแชร์ (Share) / กดถูกใจ (Like) เพจของ อปท.	268	70.53	3.36	1.12	ปานกลาง
ภาพรวม			3.38	1.08	ปานกลาง
ระดับที่ 2: แสดงความคิดเห็น/ใช้บริการ/ร้องเรียน ร้องทุกข์					
ติดตามและให้ข้อเสนอแนะในกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านเพจ	195	51.32	2.81	1.22	ปานกลาง
แสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานผ่านเพจ	139	36.58	2.42	1.24	น้อย
แสดงความคิดเห็นโดยส่งข้อความ (Message) ผ่านเพจ	141	37.11	2.28	1.05	น้อย
ภาพรวม			2.40	1.01	น้อย
ระดับที่ 3 ร่วมตัดสินใจ					
ร่วมประชาพิจารณ์ผ่านเพจ	80	21.05	2.29	1.09	น้อย
ร่วมประชุมออนไลน์กับ อปท. ผ่าน Messenger meeting room	88	23.16	2.15	1.15	น้อย
ภาพรวม			2.09	1.02	น้อย
ภาพรวมทั้งหมดของการมีส่วนร่วมผ่านเฟซบุ๊กเพจ			2.89	0.96	ปานกลาง

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ทางเฟซบุ๊กเพจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชนใช้งานเฟซบุ๊กเพจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่านั้น ($\bar{x} = 2.89$, $SD=0.96$) เมื่อพิจารณาตามระดับของการมีส่วนร่วมพบว่า การเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.38$, $SD=1.08$) รองลงมาเป็นการแสดงความคิดเห็น/ใช้บริการ/ร้องเรียน ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแสการทุจริต อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.40$, $SD=1.01$) และการร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.09$, $SD=1.02$) ตามลำดับ

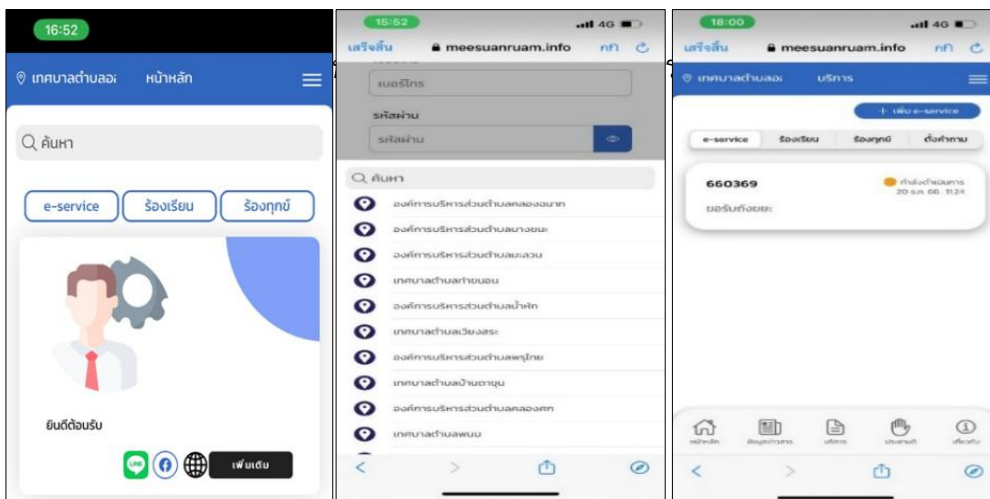
ตารางที่ 3 ผลการสำรวจสถานการณ์การมีส่วนร่วมทางกลุ่มไลน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระดับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ทางกลุ่มไลน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับปฏิบัติในการใช้ไลน์กลุ่ม				
	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ระดับที่ 1: การเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสาร					
เป็นสมาชิกกลุ่มไลน์ (Line) ที่จัดทำขึ้นเพื่อติดต่อสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่	68	17.89	3.70	1.13	มาก
เข้าถึงและรับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารประกาศทั่วไป ผ่านไลน์	68	17.89	3.69	1.07	มาก
เข้าถึงและรับรู้กิจกรรมที่กำลังดำเนินการต่างๆ ผ่านไลน์	68	17.89	3.63	1.23	มาก
ภาพรวม			3.66	1.02	มาก
ระดับที่ 2: แสดงความคิดเห็น/ใช้บริการ/ร้องเรียน ร้องทุกข์					
ติดตามและให้ข้อเสนอแนะในกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านไลน์	56	14.74	2.89	1.29	ปานกลาง
เคยตอบแบบสำรวจผ่านไลน์	47	12.37	2.89	1.11	ปานกลาง
เคยแจ้งเรื่องร้องทุกข์ผ่านไลน์	34	8.95	2.76	1.23	ปานกลาง
ภาพรวม			2.67	1.04	ปานกลาง
ระดับที่ 3 ร่วมตัดสินใจ					
เคยร่วมประชุมออนไลน์กับ อปท. ผ่าน Line meeting	36	9.47	2.50	1.25	น้อย
เคยร่วมประชาพิจารณ์ กับกิจกรรมของ อปท. ผ่านไลน์	38	10.00	2.34	1.19	น้อย
ภาพรวม			2.47	1.20	น้อย
ภาพรวมทั้งหมดของการมีส่วนร่วมผ่านกลุ่มไลน์			3.09	0.99	ปานกลาง

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ทางกลุ่มไลน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชนใช้งานกลุ่มไลน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่านั้น ($\bar{X} = 3.09$, $SD=0.99$) เมื่อพิจารณาตามระดับของการมีส่วนร่วมพบว่า การเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.66$, $SD=1.02$) รองลงมาเป็นการแสดงความคิดเห็น/ใช้บริการ/ร้องเรียน ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแสการทุจริต อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.67$, $SD=1.04$) และการร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$, $SD=1.20$) ตามลำดับ

4.2 ผลการศึกษการยอมรับเทคโนโลยีของภาคประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” โดยคณะผู้วิจัยได้ทำการออกแบบและพัฒนาแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” สามารถเข้าถึงและดาวน์โหลดได้จาก Play Store โดยให้กลุ่มตัวอย่างทดลองใช้งาน มีบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลระบบให้การอนุมัติการใช้งาน แอปพลิเคชัน ประกอบด้วย 1) เมนู “ข้อมูลข่าวสาร” ทำหน้าที่แจ้งข่าวสารให้ภาคประชาชนได้รับทราบและภาคประชาชนยังสามารถแจ้งข่าวผ่านเข้ามายังแอปพลิเคชันได้ และ 2) เมนู “บริการ” เพื่อให้ประชาชนเข้าใช้บริการต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย บริการ e-Service บริการร้องทุกข์ และ บริการร้องเรียน เมนู “ประชมติ” เพื่อให้ภาคประชาชนทำประชมติ และประชมติวิจารณ์

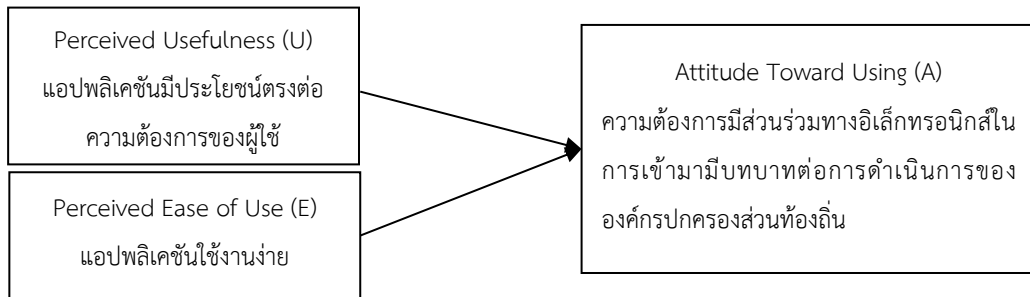

ภาพที่ 1. แอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม”

กลุ่มตัวอย่างฝึกปฏิบัติการทดลองใช้งานแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” 2 เดือน และประเมินประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันรวมถึงประเมินความต้องการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของการเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศึกษการยอมรับเทคโนโลยีตามแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีตามหลักการของDavis (1989) เพื่อใช้ในการวัดความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยีซึ่งในงานวิจัยนี้ศึกษาถึงขั้นตอนการมีทัศนคติในการใช้งานแอปพลิเคชัน โดยกำหนดให้การประเมินด้านการมีประโยชน์ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ เป็นการประเมินการรับรู้ประโยชน์ การประเมิน

การใช้งานของระบบที่ใช้งานง่าย เป็นการประเมินการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน และความต้องการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของการเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นทัศนคติที่มีต่อการใช้งาน วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” ว่ามีประโยชน์ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ และการใช้งานง่าย กับความต้องการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาพที่ 2. การยอมรับเทคโนโลยีต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง แอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” มีประโยชน์ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ และการใช้งานง่ายของแอปพลิเคชัน กับความต้องการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของการเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประสิทธิภาพของของแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” /ความต้องการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์	X1	X2	X3
แอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” มีประโยชน์ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ (x1)	1.000		
การใช้งานง่ายของแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” (x2)	.710*	1.000	
ความต้องการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของการเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (x3)	.375*	.424*	1.000

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” มีประโยชน์ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ (x1) มีความสัมพันธ์ทางบวกขนาดปานกลางกับความต้องการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของการเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (x3) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .375 และส่วนการใช้งานง่ายของแอปพลิเคชัน

“มีส่วนร่วม” (x2) มีความสัมพันธ์ทางบวกขนาดปานกลางกับความต้องการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของการเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (x3) เช่นกัน ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .424

ผลการการสนทนากลุ่มย่อยเพื่อสรุปปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” สามารถสรุปอุปสรรคและปัญหาในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ดังนี้

อุปสรรคและปัญหาจากการเข้ามามีมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์จากภาคประชาชน (ด้านอุปสงค์) พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้งานแอปพลิเคชัน และไม่มีความพร้อมในการใช้งานแอปพลิเคชัน และคุ้นชินกับการแจ้งข่าว ร้องทุกข์และร้องเรียนแบบสายตรงหรือเดินทางมายังหน่วยงานท้องถิ่น รวมถึงไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์เท่าที่ควร และอุปสรรคและปัญหาในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์จากหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ด้านอุปทาน) พบว่า ขาดแคลนบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดการข้อมูลในแพลตฟอร์มที่ใช้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ ขาดการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้มีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้เล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์เท่าที่ควร

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1 การสำรวจสถานการณ์การและระดับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างส่วนมากใช้เฟซบุ๊กเพจเพื่อเข้าถึงข้อมูลและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับผลการสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของคนไทยที่นิยมใช้งานเฟซบุ๊กถึงร้อยละ 68.3 (Kemp, 2024) และเฟซบุ๊กเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมที่สุดที่ช่วยให้เกิดการสื่อสารที่ีระหว่างระหว่างประชาชนกับรัฐบาลท้องถิ่น (Bangero, 2025) รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพลเมืองและผู้มีส่วนได้เสีย ส่งเสริมประสิทธิภาพการสื่อสารและส่งเสริมการพัฒนาชุมชนและการบริการของเทศบาล (Guillaumie et al, 2024)

5.2 ระดับการมีส่วนร่วม ภาพรวมการมีส่วนร่วมผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์มีระดับปานกลางเท่านั้นในทุกช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากผลการสำรวจความถี่ในการใช้

ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เข้าถึงการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่อนข้างน้อยโดยเฉลี่ยเพียงอาทิตย์ละ 1 ครั้ง เท่านั้น และเมื่อพิจารณาระดับของการมีส่วนร่วม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมระดับที่ 1: การเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการมีส่วนร่วมระดับที่ 2: แสดงความคิดเห็น/ใช้บริการ/ร้องเรียน ร้องทุกข์ ในระดับปานกลางและการมีส่วนร่วมระดับที่ 3: การร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการสำรวจรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ขององค์การสหประชาชาติ ปี 2563 ที่พบว่า การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในระดับท้องถิ่นที่มีการให้บริการประชาชนผ่านเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มสำหรับอุปกรณ์เคลื่อนที่ ซึ่งยังเป็นบริการในลักษณะของการให้ข้อมูลเป็นส่วนใหญ่ และการมีส่วนร่วมในระดับ ที่ 3: การร่วมตัดสินใจ ยังคงเป็นจุดอ่อนของภาครัฐไทยเนื่องจากขาดความชัดเจนและความโปร่งใสในกระบวนการที่แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนมีผลต่อผลลัพธ์และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล, 2563) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Alarabiat, Soares, & Estevez, (2021) ได้ทำการพัฒนาแบบจำลองที่เน้นพลเมืองเป็นศูนย์กลางในการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านทางเฟซบุ๊กซึ่งเน้นปัจจัยทางสังคม พฤติกรรม และเทคโนโลยี และพบว่าภาคประชาชนมีการยอมรับและการเข้ามีส่วนร่วมทางทางอิเล็กทรอนิกส์ค่อนข้างต่ำทั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาศึกษาการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ของเทศบาลผ่านเฟซบุ๊กในมุมมองของพลเมืองในประเทศจอร์แดนของ Alarabiat, Soares, & Estevez, (2020) ที่พบว่าประชาชนมีทัศนคติเชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่มีความสนใจและต้องการเข้ามามีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และมีช่องว่างทางดิจิทัลที่ทำให้ประชาชนบางกลุ่มต่อต้านความเปลี่ยนแปลงในการใช้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐบาลท้องถิ่นของประเทศฟิลิปปินส์ (Barrios & Moreno, 2024)

5.3 การศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีของภาคประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าแอปพลิเคชันมีประโยชน์ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ มีความสัมพันธ์ทางบวกขนาดปานกลางกับความต้องการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของการเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .375 และส่วนการใช้งานง่ายของแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” มีความสัมพันธ์ทางบวกขนาดปานกลางกับความต้องการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของการเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .424 เป็นไปตามแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี

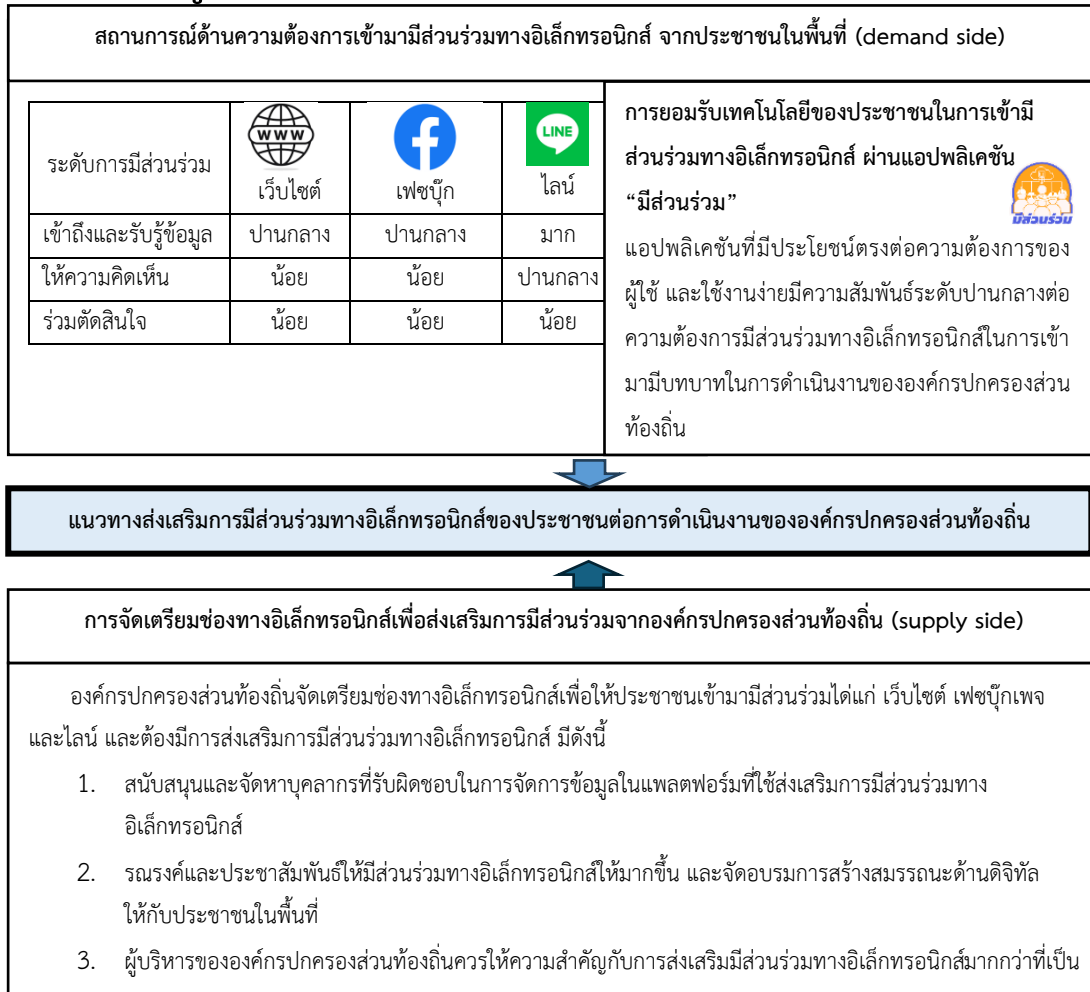

ของ Davis (1989) และสอดคล้องกับการศึกษาของ Klačmer (2022) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์สาธารณะเพื่อแก้ปัญหาจำนวนผู้ลงคะแนนเสียงที่ลดลงโดยใช้แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีของ Davis ร่วมกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) และทฤษฎีความไว้วางใจ (Trust Model) ที่พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการรับรู้ประโยชน์ (usefulness) ความตั้งใจในการใช้งาน (behavior control) และความไว้วางใจในอินเทอร์เน็ต (trust in the Internet) ต่อการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่ทั้งนี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Choi & Song (2020) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่อธิบายว่าเหตุใดพลเมืองบางคนจึงเข้ามีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ในขณะที่คนอื่น ๆ ไม่อยากเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งค้นพบว่า การรับรู้ถึงประโยชน์ การรับรู้ความสะดวกในการใช้งานเทคโนโลยี ไม่แสดงนัยสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งตรงกับปัญหาและอุปสรรคจากจากประชาชนในพื้นที่ซึ่งมองว่าเป็นปัญหาด้านอุปสงค์ของการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านการใช้งานแอปพลิเคชัน “มีส่วนร่วม” พบว่าภาคประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้งาน ยึดติดคุ้นเคยกับการใช้งานเฟซบุ๊กและไลน์ นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่ที่อยู่ในชุมชนเป็นผู้สูงอายุขาดทั้งความพร้อมด้านอุปกรณ์ซึ่งต้องเป็นโทรศัพท์แบบสมาร์ตโฟนและปัญหาและอุปสรรคจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมองว่าเป็นปัญหาด้านอุปทานของการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ขาดแคลนบุคลากรในการจัดการข้อมูลในระบบ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็ก จะไม่มีตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ การจัดการเนื้อหาต่าง ๆ ในระบบยังคงเป็นหน้าที่ของพนักงานธุรการซึ่งมีงานด้านเอกสารค่อนข้างมาก ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาปัญหาจากการดำเนินงานด้านการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลบุคลากรภาครัฐในการจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล, 2566) ที่พบว่า บุคลากรภาครัฐขาดความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับการทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมเชิงดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ขาดงบประมาณในการอบรมและยกระดับศักยภาพบุคลากรใหม่ทักษะด้านดิจิทัล และยังสอดคล้องกับ สุภาภรณ์ สีสุพรรณ และ อจิรภาส เพียรขุนทด (2565) ที่ได้ศึกษาการปรับตัวเพื่อไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลกรณี ศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่า ปัญหาด้านทักษะความรู้ของบุคลากร เป็นปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปรับตัวไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลและพิทักษ์ภูมิ ภู่อระกูล (2566) ที่พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ไม่มีความพร้อมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพเนื่องจากได้รับมอบหมายภาระงานจำนวนมากและไม่ได้คำนึงถึงการให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านทักษะดิจิทัล

6. องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 3. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์จากภาคประชาชนและต้องการมุ่งสู่ความเป็นท้องถิ่นดิจิทัล ต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านดิจิทัล เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานต่าง ๆ ทางด้านดิจิทัลตามยุทธศาสตร์ที่ 4 ของแผนพัฒนารัฐบาลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570 ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

7.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เช่น การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ ของ อปท. เข้าร่วมอบรม ปฏิบัติการ ด้านดิจิทัล มากขึ้น รวมถึงการจัดโครงการความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่มีความชำนาญด้านดิจิทัลในการสร้างสมรรถนะด้านดิจิทัลให้กับประชาชนในพื้นที่มากยิ่งขึ้น

7.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ศึกษาถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จในการสร้างการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชนต่อการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยศึกษาเชิงลึกถึงปัจจัยที่ส่งผลถึงความตั้งใจในการใช้งาน และการใช้งานจริง ตามแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี

เอกสารอ้างอิง

พิทักษ์ ภูตระกูล. (2566). บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านทักษะดิจิทัลให้กลายเป็นพลเมืองดิจิทัล. *วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 3(3), 37-52.

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล. (2563). *โครงการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.).

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล. (2565). ดัชนีการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชน (e-Participation Index: EPI) ของประเทศไทย อยู่อันดับที่ 18 ดีขึ้นมากถึง 33 อันดับ ในปี 2565 และเป็นอันดับ 2 ของอาเซียน. สืบค้นจาก

<https://www.dga.or.th/document-sharing/infographic/83025/>.

- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล. (2565). แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570. สืบค้นจาก <https://www.dga.or.th/policy-standard/policy-regulation/dga-019/dga-027/dg-plan-2566-2570/>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2567). สำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน. สืบค้นจาก https://www.nso.go.th/nsoweb/nso/survey_detail/jj?set_lang=th#gsc.tab=0.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2565). การประเมินประสิทธิภาพองค์กรปกครองท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. 2565. สืบค้นจาก <https://www.bangchana.go.th/storage/uploads/68-ผล%20LPA.pdf>
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2565). สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร. สืบค้นจาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth>
- สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล. (2565). *คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- สุภาภรณ์ สีสุพรรณ และอจิรภาส เพียรขุนทด. (2565). การปรับตัวเพื่อไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล กรณี ศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(8), 246-264.
- Alarabiat, A., Soares, D., & Estevez, E. (2020). Municipalities e-Participation initiatives through Facebook: Citizens perspective. In *Proceedings of the 13th International Conference on Theory and Practice of Electronic Governance*, (pp. 551–559). New York, NY: Association for Computing Machinery. <https://doi.org/10.1145/3428502.3428585>
- Alarabiat, A., Soares, D., & Estevez, E. (2021). Determinants of citizens' intention to engage in government-led electronic participation initiatives through Facebook. *Government Information Quarterly*, 38(1), 2-15.
- Bangero, H. B. (2025). Best practices in e-government communication: Lessons from the local Governments' use of official facebook pages. *Government Information Quarterly*, 42(1), 2-11.

- Barrios, N. A., & Moreno, F. (2024). Evaluating the Efficacy of e-Government Initiatives in Addressing Local Governance Challenges in the City of Zamboanga, Philippines. Retrieved from <https://mpr.aub.uni-muenchen.de/122792/>
- Blanc, D. L. (2020). E-participation: a quick overview of recent qualitative trends. Retrieved from https://www.un.org/esa/desa/papers/2020/wp163_2020.pdf.
- Choi, J.-C., & Song, C. (2020). Factors explaining why some citizens engage in E-participation, while others do not. *Government Information Quarterly*, 37(4), 2-12.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis* (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.
- Davis, F.D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 319-339.
- Guillaumie, L., Vezina-Im, L.-A., Bourque, L., Boiral, O., Talbot, D., & Harb, E. (2024). Best practices for municipalities to promote online citizen participation and engagement on Facebook: A narrative review of the literature. *Social Sciences*, 13(3), 2-16.
- Kemp, S. (2024). *Digital 2024: Thailand*. Retrieved from <https://datareportal.com/reports/digital-2024-thailand>.
- Klačmer, M. (2022). Public E-participation services as a cure for declining voter turnout: Acceptance model research using PLS-SEM. *International Journal of Electronic Government Research (IJEGR)*, 18(1), 1-17.
- Medaglia, R., (2012). e-Participation research: Moving characterization forward (2006-2011). *Government Information Quarterly* 29(2012), 346-360.
- United Nations. (2023). *E-Participation Index*. Retrieved from <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/Overview/E-Participation-Index>.